

daktionens ståndpunkt i frågan. Ett skäl att publicera detta patientinlägg var att det speglar den misär som missbrukare lever i.

Namngivningen var beklaglig

Tyvärr innebar också publiceringen att personer och kliniker har namngivits, vilket ur principiell synpunkt är beklagligt. Att jämföra en patientsändare med Expressens påhopp är dock en felaktig analogi. Ett spontant inlägg från en patient kan inte jämföras med en journalistisk produkt, och i princip är det högre till tak för lekmanuskribenter än för professionen.

Josef Milerad

docent, medicinsk chefredaktör

Probatum est

FOTO: LAIS-OUIF NHIÉN

II Nu lär man kunna vaccinera människor via näsans slemhinnor. Därför tycker jag det vara på tiden att informera om min behändiga inhalator.

Naturlig inhalator.

När »förkylningen« är i antågande, när nysningarna ekar, när bihålorna värker och huvudet är som en vaddudd, då är hjälpen nära. Man tar en gul lök, putsar den men skalar den inte. Med ett vasst, smalt verktyg borrar man två små hål i löken, ca 1/2 cm från varandra och någon cm djupa.

Sedan trycker man näsborrarna mot hålen och snusar in lökångorna tills man får löksmak i munnen. Detta gör man flera gånger per dag. Simsalabim – slemhinnorna svullnar av, kanalerna öppnas och sjukdomen kvävs i sin linda. När hålen i löken torkar fördjupas man dem eller gör nya.

Lagom mycket allicin

I boken »Vallört och vitlök« (Mats Bergmark) står att 1 gr allicin har en bakteriedödande effekt som motsvarar 15 000 IE penicillin. Där står också att om mastcellerna behandlas med låga doser allicin så spricker de inte. Något för allergiforskare att ta fasta på. Gul lök har just lagom mycket allicin för slemhinnor. Den svider inte.

Jag har använt min inhalator också mot rethosta med gott resultat. Då trycker man förstås munnen mot hålen.

Sonja Danielsson

pensionerad distriktssköterska, Fredrika

Läkarroll – att vaccinera mot våld?

II Det gångna årets våldsdåd i USA och i Afghanistan har lett till en inflammerad debatt om fri och rättvis fördelning av resurser, hälsovård medräknad, och om religionens roll i fördelningsprocessen.

Religion och biologi

En aspekt på problemet som inte beaktats är Marx: »Religion är opium för folket«. I det sammanhang Marx tänkte och skrev gjorde religionen folket lugnt, anpassligt och föga revolutionsbenäget. Från andra utgångspunkter har författaren Mats Hägglöf [1] varit inne på liknande tankegångar – religionen ger ett tolkningsmönster som är lugnande, tröstande och beroendeframkallande.

Trots Marx och Hägglöf har religion ofta funnits med vid mobbing, upplopp och folkmord. Jag har hittills betraktat de här fenomenen som uttryck för människans biologiska natur – ett revirhävdande flockdjur. När de basala driftorna inte balanseras av lag, ordning och etik tar driftlivet över, flockar bildas, och rätten hamnar i spjutstångs ände. Inte minst religionen ger goda exempel på flockbildning. Där kallas flocken för samfund eller konfession.

Delar delvis samma traditioner

Judendom, kristendom och islam har till delar samma centrala tradition (Gamla Testamentet, Nya Testamentet, Koranen). Inom judendomen liksom inom kristendomen och islam finns ett antal självständiga samfund (konfessioner). Karakteristiskt för varje samfund är att det sorterat och värderat i de centrala traditionerna.

Genom tolkningsföreträdare – rabbin, påve, mulla eller liknande institution – avgör samfundet vad det står för i de centrala traditionerna. »Man måste läsa Bibeln genom beaktelsens glasögon.« Varje konfession gör med andra ord anspråk på att få bli bedömd utifrån sitt eget urval och sin egen tolkning av de centrala traditionerna.

Läsning av de centrala urkunderna

»Det finns en materiell bas för varje ideologi.« Likväl ser det ibland ut som om ett »religionskrig« var en krock mellan konfessioner. Det är rimligt att tro att en reduktion av fromheten och en pragmatisk analys av den materiella basen i många fall kan underlätta konfliktlösning.

I stället för att orientera om olika konfessioner i religionsundervisningen borde eleverna själva få läsa eller lyssna till avsnitt ur de centrala urkunderna – Gamla Testamentet, Nya Testamentet, Koranen – och diskutera i grupp. Motsvarande avsnitt kan återutnyttjas i språkundervisningen.

Har fredsduvan någon chans?

nen – och diskutera i grupp. Motsvarande avsnitt kan återutnyttjas i språkundervisningen.

Vaccinera mot religiös fanatism

Min tanke är att religionsundervisning med tonvikt på de centrala traditionerna skulle kunna öppna för en dialog och så att säga vaccinera mot våldsamt religiös fanatism [2]. Ur strikt politisk synvinkel är det likgiltigt om eleverna förstår de centrala traditionerna. Den politiska vinsten är att de centrala traditionerna blir föremål för direkt debatt under ordnade former. Hur dessa centrala traditioner ska tolkas? Det är i huvudsak ett problem för de olika konfessionerna.

Tolkiens bild av läkarrollen

I rehabiliteringen efter kaos och krig är hälsovård en oumbärlig bristvara. Krigsveteranen Tolkien har tecknat en både kritisk och nyanserad bild av läkarrollen i detta skede i kapitlet »The Houses of Healing« [3] – läkarrollen påverkas starkt av samhällsutveckling, juridisk infrastruktur, materiella resurser och ideologiskt klimat.

Som läkare blir man tvungen att agera med måtta för att behålla de flesta patienters förtroende. Som debattör – där debatt är tillåten – kan läkaren återföra sina erfarenheter och tolkningar till sitt samhälle.

Bo Norberg

*internist, Umeå
bo.norberg@vll.se*

Referenser

- Hägglöf M. Capercaillie courting – an animal model of love [culture]. Rondel 2001;8. URL: <http://www.rondellen.net>
- Norberg B. Eye for eye [health]! Rondel 2001;9. URL: <http://www.rondellen.net>
- Tolkien JRR. The lord of the rings. III. The return of the king. London: George Allen & Unwin;1955.